

Raadsbrief

Datum

3 oktober 2024

Onderwerp

Dynamische Mobiliteitsagenda gemeente Zwolle 2025-2026

Versienummer

1

Portefeuillehouder

Gerdien Rots

Samenvatting

De gemeenteraad heeft in 2019 de Mobiliteitsvisie vastgesteld. In de Mobiliteitsvisie hebben we de dynamische Mobiliteitsagenda geïntroduceerd. De dynamische Mobiliteitsagenda is bedoeld als een jaarlijks terugkerend sturingsinstrument, gekoppeld aan de begrotingscyclus. En laat zien hoe tot het bestedingsvoorstel Mobiliteit in de begroting is gekomen. Het betreft de keuzes voor concrete maatregelen, projecten en inspanningen op het gebied van mobiliteit voor twee jaar, het eerste jaar 'hard' en het tweede jaar 'zacht'. De agenda is dynamisch, omdat we deze jaarlijks herzien en weer verder vooruitkijken. In de afgelopen periode hebben we - na een zorgvuldig prioriteringsproces - de Mobiliteitsagenda 2025-2026 opgesteld. We kijken daarnaast ook terug op lopend jaar.

Bijlagen

1. Dynamische Mobiliteitsagenda gemeente Zwolle 2025-2026
2. [Aanpak op de mobiliteitstransitie – gevisualiseerd](#)

Openbaarheid

Openbaar

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De Dynamische Mobiliteitsagenda gemeente Zwolle 2025-2026
2. [De aanpak op de mobiliteitstransitie - gevisualiseerd](#)

Datum

3 oktober 2024

Inleiding

Door een groeiende stad staat de beschikbare ruimte voor het waarmaken van onze stedelijke ambities onder druk. De beschikbare ruimte is schaars en wordt steeds schaarser. Terwijl deze ruimte maar één keer te verdelen is. Een andere benadering ten aanzien van mobiliteit met aandacht voor schonere en alternatieve vervoersmiddelen is daarom noodzakelijk en tegelijk randvoorwaardelijk voor de ontwikkeling van Zwolle als bereikbare én leefbare stad voor iedereen. Voor nu én morgen. Daarom wordt ingezet op een programmatische mobiliteitsaanpak, met als belangrijke bouwsteen de mobiliteitstransitie. Hiermee geven we invulling aan de door de gemeenteraad vastgestelde Mobiliteitsvisie en Omgevingsvisie en sluiten we aan bij de Verstedelijkingsstrategie van de Regio Zwolle.

Kader

- [Mobiliteitsvisie 2020-20230 'Mobiliteit brengt Zwolle verder'](#)
- [Omgevingsvisie 'Ons Zwolle van morgen 2030'](#)
- [Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle 'Warme Harten in een Klimaatadaptieve Delta'](#)

Kernboodschap

Zwolle staat voor grote opgaven en heeft ambities. De stad groeit en dat heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van de stad. De gemeenteraad heeft de laatste jaren verschillende visies en ambities vastgesteld die kaderstellend c.q. richtinggevend zijn t.a.v. mobiliteit. Met de programmatische aanpak richten we deze ambities tot concrete inspanningen en maatregelen. Met het instrument 'dynamische Mobiliteitsagenda' maken we een integrale afweging en prioriteren we de plannen. Daarbij prioriteren we niet alleen op het geld en capaciteit, maar kijken we ook nadrukkelijk naar de draagkracht van de stad. We hebben immers niet het geld en de capaciteit om alles meteen op te pakken en zetten in op maatregelen die maximaal bijdragen aan de woningbouw en kwalitatieve groei van de stad. Waarbij we uiteraard ook de grootste knelpunten van nu op willen lossen. Deze Mobiliteitsagenda 2025-2026 delen we nu met de Raad. Hierin beschrijven we de geprioriteerde maatregelen die we gaan uitvoeren in 2025 en 2026 om Zwolle toegankelijk, veilig en bereikbaar te houden.

Toelichting

De dynamische Mobiliteitsagenda is een jaarlijks sturingsinstrument waarin we keuzes voor maatregelen voor twee jaar vastleggen: het eerste jaar 'hard' en het tweede jaar 'zacht'. Het eerste jaar 'hard' betekent dat we de keuzes jaarlijks in de begroting opnemen door middel van een bestedingsvoorstel. We onderbouwen dat bestedingsvoorstel met de dynamische Mobiliteitsagenda.

Het tweede jaar, in dit geval 2026, is 'zacht' omdat de afspraken nog niet in de begroting zijn vastgelegd. We geven een gedegen indicatie van de projecten en inspanningen die we over twee jaar willen oppakken. Prioriteiten kunnen echter veranderen door voortschrijdende inzichten of veranderende omstandigheden waardoor we enige flexibiliteit willen behouden. Daarom leggen we de keuzes voor 2026 pas volgend jaar vast, als we meer zeker zijn dat deze maatregelen echt prioriteit hebben en bijdragen aan onze doelen. Het al wel verder vooruit kijken helpt ons in de samenwerking

Datum 3 oktober 2024

en (co)financieringsmogelijkheden met onze (regionale) partners en subsidieverstrekkers.

Voor 2025 passen de voorgestelde bestedingen binnen de financiële kaders. Voor 2026 zien we vooralsnog een overprogrammering (meer plannen dan beschikbaar geld). Volgend jaar prioriteren we deze maatregelen scherper zodat we ook voor 2026 een financieel uitvoerbaar plan presenteren.

Eerder is ook het Mobiliteitsprogramma toegezegd om tegelijkertijd met de Mobiliteitsagenda te agenderen. Daar zien wij nu van af. De vastgestelde Mobiliteitsvisie is een richtinggevend kader, maar omvat geen concrete maatregelen. Het inhoudelijk Mobiliteitsprogramma vertaalt de Mobiliteitsvisie naar concrete maatregelen tot 2030 (de periode waar de Mobiliteitsvisie betrekking op heeft). Daarmee is een 'groslijst' ontstaan van interventies die benodigd zijn om de hele Mobiliteitsvisie uit te voeren. De mobiliteitsagenda prioriteert deze maatregelen naar keuzes voor komende twee jaar. Het Mobiliteitsprogramma heeft daarmee vooral als 'tussenproduct' gediend om ons denken te ordenen. De relevante inhoud uit dit product hebben we daarom een plek gegeven in de Mobiliteitsagenda.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De Mobiliteitsvisie is in 2019 opgesteld in samenspraak met onze samenleving en partners. De visie schetst het vergezicht, maar niet de concrete route van onze transitieopgave. Om de mobiliteitstransitie te laten slagen hebben we de samenleving nodig. Daarom is het noodzakelijk om te weten wat er bij onze inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners speelt. Welke zorgen leven er? Welke obstakels zijn er? En ook, welke kansen liggen er?

We gaan daarom inzetten op verschillende vormen van participatie, waarbij we aansluiten op de Hanza! Aanpak. Denk aan:

- Gericht consulteren over de mobiliteitstransitie
- Communicatie(campagne) over mobiliteitstransitie
- Starten met een denktank met verschillende maatschappelijke vertegenwoordigers
- Gedragscampagne vanuit thema's

Daarnaast vindt er – zoals gebruikelijk – vanuit projecten en gebiedsontwikkelingen – gerichte communicatie plaats met omwonenden en de omgeving over het project.

Communicatie

Voor onze mobiliteitsaanpak werken we vanuit een strategisch communicatieplan. Dit voorziet in het totaal van:

1. De communicatie, framing en marketing voor de totale strategie en aanpak, mede gekoppeld aan de prioritaire gebiedsontwikkelingen en overige thema's.
2. Duiding van de samenhang tussen de organisatorische kant, de (fysieke) inspanningen en maatregelen én de gedragsaanpak.
3. De uitleg hoe communicatie en participatie als veranderkundig instrument gaan helpen bij deze gedragsverandering.

Datum

3 oktober 2024

Financiën

Besluitvorming over financiën vindt plaats in de begrotingsbehandeling (bestedingsvoorstel). De Mobiliteitsagenda dient als inhoudelijke onderbouwing van het voorgestelde bestedingsvoorstel. Het uitgangspunt van het bestedingsvoorstel is de taakstellende opgave vanuit het coalitieakkoord en de PPN. De dekking vindt plaats vanuit de structurele begroting waar we aanvullend cofinanciering/subsidies op weten te organiseren. Daarnaast vinden diverse investeringen op het gebied van mobiliteit plaats binnen de gebiedsontwikkelingen (met dekking van de gebiedskredieten) en de Strategische Investeringsagenda (SIA). Deze investeringen zijn niet opgenomen in het bestedingsvoorstel mobiliteit, maar uiteraard wel onderdeel van de totale programmatische aanpak.

We kiezen ervoor om vanaf het begrotingsjaar 2025 de infrastructurele en fysieke maatregelen die vanuit de dynamische Mobiliteitsagenda worden gepresenteerd te kapitaliseren. Dat betekent dat we deze kosten uitsmeren over 25 jaar.

In het coalitieakkoord is €600.000 als taakstellend afgesproken als aanvullende middelen voor Mobiliteit, waardoor het aanvragen van (meerjarige) incidentele budgetten (in principe) niet meer hoeft plaats te vinden. Jaarlijkse investeringen in fysieke maatregelen worden als kapitaallasten ook binnen deze budgetruimte opgevangen. Zo kan integraal gestuurd worden op zowel de fysieke investeringen als overige (beleids)inspanningen. Dit financieringsmechanisme is goed passend bij de meerjarige aanpak die de dynamische mobiliteitsagenda met zich meebrengt. Het zorgt ervoor dat er investeringsruimte is, terwijl er geen (te) grote pieken (of dalen) aan de orde zijn.

De benodigde omvang en groei van de kapitaallasten, ook in relatie tot de resterende bestedingsruimte, wordt jaarlijks in de dynamische Mobiliteitsagenda gepresenteerd.

Risico's

De mobiliteitstransitie is een complexe opgave die risico's en onzekerheden met zich meebrengt. De belangrijkste risico's:

- In onze dekking voor 2025 gaan we uit van de beschikking over subsidies die we verwachten te ontvangen voor specifieke maatregelen en projecten. Dit doen we op basis van de subsidieregelingen zoals die momenteel gelden en onze ervaringen met vergelijkbare projecten en subsidies de afgelopen jaren. Het risico bestaat dat we minder subsidie ontvangen dan ingeschat.
- De afgelopen jaren hebben we te maken met een schaarste in capaciteit. Deze schaarste zit vooral in de civieltechnische uitvoering. Daar passen we nu de plannen al op aan, maar het risico bestaat dat de schaarste groter wordt.
- De maatregelen die we voorstellen raken de inwoners van Zwolle. Het risico bestaat dat er geen volledige steun is vanuit de samenleving voor de mobiliteitstransitie. We zetten daarom in onze aanpak vol in op communicatie en participatie om hier voldoende aandacht aan te geven.

Voor de beheersing van de risico's hebben we met de Sturingsdriehoek (bestaande uit bestuurlijk opdrachtgever, ambtelijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer) een smal en wendbaar team geformeerd om bij te sturen waar dat nodig wordt geacht. Daarnaast koppelen we de voortgang op de Dynamische Mobiliteitsagenda aan de periodieke Voortgangsrapportage Projecten (VP). Hierin rapporteren we ook over risico's en de beheersmaatregelen.

Datum 3 oktober 2024

Vervolg

Nadat u kennis heeft genomen van de Dynamische Mobiliteitsagenda gemeente Zwolle 2025-2026 gaan we de beschreven maatregelen en projecten oppakken en uitvoeren. En we werken richting najaar 2025 aan een volgende versie van de dynamische Mobiliteitsagenda.

De dynamische Mobiliteitsagenda is een jaarlijks terugkerend sturingsinstrument. In elke volgende nieuwe versie wordt in het hoofdstuk 'Monitor' tevens ingegaan op de inzet en behaalde resultaten van het afgelopen jaar. In de huidige versie van de Mobiliteitsagenda wordt een overzicht gegeven van inspanningen en resultaten in 2024 en in de volgende versie zal dat een overzicht van inspanningen en resultaten in 2025 zijn.

Openbaarheid

De inhoud van deze raadsbrief en bijbehorende bijlagen is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer